

Næsten dagligt træner Forsvaret med skydevåben og håndgranater ved siden af krigstraumatiserede flygtninge

På 29 ud af 31 dage i marts har Forsvaret haft aktiviteter i det øvelsesområde, der grænser op til Center Sandholm og Udrejsecenter Sjælsmark. Beboerne er traumatiserede og føler sig utrygge, siger Dansk Flygtningehjælp

På 29 ud af 31 dage i marts har Forsvaret haft aktiviteter i det øvelsesområde, der grænser op til Center Sandholm og Udrejsecenter Sjælsmark. Beboerne er traumatiserede og føler sig utrygge, siger Dansk Flygtningehjælp

Lige ved siden af, hvor soldater og værnepligtige øver sig i at gå i krig, bor krigstraumatiserede flygtninge. Næsten dagligt er der planlagt træning med skydevåben i Forsvarets øvelsesområde, som grænser op til både Center Sandholm og Udrejsecenter Sjælsmark i Nordsjælland. Det fremgår af [Forsvarets egne opgørelser](#) over øvelser og skydetider i området.

I marts måned er der kun planlagt to såkaldte »aktivitetsfri« dage – den 30. og 31. marts. Træningen kan foregå hele døgnet, og flere dage fremgår det, at der er planlagt skydetræning, kanonslag og håndgranater i tidsrummet 7-24.00. Ifølge skemaet er der ni dage med træning med »minihåndgranat« eller »øvelseshåndgranat«. Seks dage med kanonslag. Ligeledes seks dage med »anvendelse af luftfartøjer«. På [22 ud af månedens 31 dage](#) er der planlagt »skydning med lette våben«.

Lignende er frekvensen i andre måneder. I januar var der fire aktivitetsfri dage, februar tre dage, mens der i april er seks dage uden militære øvelsesaktiviteter i området. I april er der 24 dage med skydning og træning, heraf er tre dage med kanonslag, fem dage med »anvendelse af luftfartøjer«, og 24 dage er der »kørsel med hjulkøretøj«.

De offentliggjorte skemaer er udtryk for planlagte aktiviteter. Men Forsvaret bekræfter over for Information, at der næsten dagligt er aktiviteter i området omkring Sjælsmark og Sandholm.

»Øvelsespladsen anvendes stort set dagligt i et eller andet omfang. Det kan være alt fra militær øvelsesaktivitet til træning af Politiets hunde. Øvelsesaktiviteterne vil dog typisk være begrænsede i weekender og ferieperioder,« skriver Forsvaret.

Debatten er ikke ny. Senest har [Radio24syv offentliggjort](#) en video af et barn, der græder, holder sig for ørene og gentagne gange siger til sin mor, at han er bange. I Radio24syvs indslag siger en ptsd-ramt soldat også, at det er »dybt godnat« at placere børn i nærheden af militærets øvelsesområder. Han begrunder det med, at børn ikke på samme måde som voksne kan efterrationalisere eller sortere i det, de hører.

Og tilbage i januar bragte Information [en kronik, hvor en ansat i Dansk Flygtninghjælp problematiserede placeringen af centrene klos op ad et militært øvelsesterræn.](#)

Nu viser Forsvarets opgørelse så, at skyderierne foregår på nærmest daglig basis.

Center Sandholm og Udrejsecenter Sjælsmark er begge forhenværende kaserner. Det ene huser i dag ny-ankomne flygtninge, mens Sjælsmark er et udrejsecenter forbeholdt afviste asylansøgere. Begge steder er der børnefamilier, som ifølge Dansk Flygtningehjælp kan være traumatiseret af flugt fra krig.

»De fortæller, at det er utrolig ubehageligt. At det giver dem minder om noget, de har været udsat for, hvis de er flygtet fra krig. Og så er der flere af dem, som tror, at det er med vilje. Det skaber en følelse af at være uønsket, og at man fra de danske myndigheders side ikke viser forståelse for ens situation,« siger asylchef Eva Singer.

Den teknologiske sikkerhedsvirksomhed Force Technology, der har ekspertise inden for vurdering af militær støj, fortæller, at opfattelsen af en støjgene bliver påvirket af ens tidligere erfaringer.

»Hvis man har dårlig erfaring med en type støj, kan genen fra den opleves som en støj, der er dobbelt så kraftig, end den egentlig er,« siger Torben Holm Pedersen, der er seniortechnologispecialist ved Force Technology med mere end 40 års erfaring i akustik, støj og genevirkning.

Han og kollegaen Claus Backalarz fortæller om et eksempel, som de ofte bruger, når de underviser. Hvis man frygter ulykker i trafikken og er mor til et barn, der leger tæt ved en vej, kan man opleve en støjgene svarende til dobbelt så kraftig støj. På samme måde vil mennesker, der er bange for fly, have svært ved at bo tæt på en lufthavn, fortæller de.

»Som at være i Somalia«

Selv om det er forbudt at filme og fotografere uden tilladelse på Sjælsmark,

har organisationen Sjælsmarks Venner for nylig [delt en video](#), som en beboer har optaget i forbindelse med forsvarrets træning. På videoen kan man tydeligt høre skudsalver, råb og brag.

Den, der har optaget videoen på sin telefon, har hen over billedet skrevet:

»Jeg ved ikke, hvad der sker i dag, men alligevel er jeg i Somali,« efterfulgt af triste smiley-ikoner.

Information har vist Force Technology den pågældende video. Claus Backalarz tager det forbehold, at lyd optaget på en telefon kan være forvrænget. Han vurderer dog, at der er tale om et maskingevær og lettere skydevåben.

»Med afstanden mellem øvelsesområdet og asylcentrene er der ingen tvivl om, at det vil kunne høres, hvad der foregår i øvelsesterrænet,« siger Claus Backalarz.

Det fremgår ikke af Forsvarets offentliggjorte skemaer, at der i marts måned har været planlagt skydning med maskingevær i området omkring asylcentrene. Forsvaret oplyser dog på Informations forespørgsel, at det har været tilfældet to gange. De forklarer, at der blev affyret 200 skud med løs ammunition den 21. marts med »et tungt maskingevær i den nordlige ende af øvelsesterrænet«. Det er den del af terrænet, der grænser op til Sjælsmark.

»Der var tale om en testskydning af et maskingevær, der havde været til vedligeholdelse ved våbenmekaniker, og de pågældende medarbejdere havde ikke varslet skydningen,« skriver Forsvaret.

»Derudover er der skudt med tungt maskingevær i morges (onsdag, *red.*) i forbindelse med uddannelse.«

Naboer klagede

Det er ikke kun organisationer og flygtninge, der udtrykker utilfredshed og bekymringer over Forsvarets træningsområde. Tidligere har særligt

skydebanerne været omdiskuterede, fordi [de manglede de lovpligtige miljøgodkendelser](#). Flere naboer klagede til Rudersdal og Allerød Kommune over støjgenerne.

»Skuddene er meget eksplosive, og hvis der skydes meget, kan det være meget generende,« siger Allan Carstensen, der er chef for Teknik og Miljø i Rudersdal Kommune, som forklaring på klagerens indhold.

Klagerne medførte, at Sjælsø Skydebaner [delvist har været lukket siden 2014](#), indtil de blev genindviet i 2018 efter en lyddæmpende reovering. Ingen af kommunerne har siden reoveringen modtaget støjklager vedrørende skydebanen.

Omvendt er tilladelsen for Forsvarets aktiviteter i øvelsesområdet blevet udvidet markant siden reoveringen. Før etableringen var skydning tilladt én dag om ugen. Siden august 2018 har skydning på banerne været tilladt alle hverdage i tidsrummet 7-18, tre hverdagsaftener frem til klokken 22, en hverdagsaften frem til midnat samt alle lørdage og søndage i tidsrummet 9-20.

Miljøgodkendelsen omhandler alene skydebanerne og ikke det omkringliggende øvelsesområde, hvor der også foregår træning.

Krigsområde

Dansk Flygtningehjælp lægger vægt på, at beboerne på asylcentre kan være traumatiserede efter at være flygtet fra krig. Asylchef Eva Singer mener derfor, at det er åbenlyst, at der ikke burde være asylcentre i militære øvelsesområder.

»Bare det at være omgivet af soldater, der marcherer ude foran, kan være enormt ubehageligt. Vores rådgivere fortæller, at beboerne tager det op som elementer, der gør dem utrygge,« siger Eva Singer.

Dansk Flygtningehjælp har ikke klaget officielt over beboernes støjgener, men fortæller, at man »altid har ment, at det var problematisk«. At man ikke har klaget skyldes, at organisationen ikke »er blevet bedt om det af

ansøgerne, og vi har ikke vurderet, at der var lovgivningsbrud, som vi kunne klage over«, lyder det fra organisationen.

Forsvaret oplyser til Information, at det »ingen kommentarer har til brugen af øvelsesterrænet«, når det kommer til militære øvelsesaktiviteter nær asylcentre.